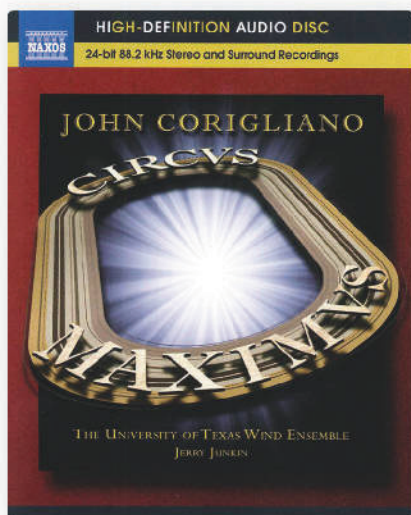

LJUDKRÖNIKA BLU-RAY AUDIO

AV THOMAS ROTH

DET SENASTE I RADEN av format för musikåtergivning stivas Blu-ray audio. Dock verkar det vara svårt för skivbolagen att nå framgång med andra format än den Compact disc som introducerades under tidigt 1980-tal. Super Audio CD har en viss fanclub och en del utgåvor ser fortfarande dagens ljus, men någon större genomslagskraft kan man inte säga att sacd fått. Detsamma gäller HDCD (High Definition CD) och DVD-Audio som självdött. Tyvärr måste jag konstatera att det ser ut att gå samma väg för Blu-ray audio då det går väldigt trögt med försäljningen.

Fördelen med Blu-ray audio är, precis som med sacd, dess förmåga att lagra högupplöst material i flerkanal. Nackdelen får väl vara att det krävs en särskild Blu-rayspelare, något som många ändå investerat i för att se filmer i betydligt bättre kvalitet än vanlig dvd. Men en Blu-ray audio har alltså inga filmer utan enbart ljud och eventuellt någon stillbild i samband med meny.

Pionjären för Blu-ray audio är norrmän och heter Morten Lindberg som på sitt bolag 2L ger ut både sacd och Blu-ray-audio. Lindberg är en sann ljudguru och han gör de mest välklingande skivor världen någonsin hört. Musik återgiven med bäs-

ta möjliga ljudkvalitet är hans passion.

Lindberg har gett ut en Blu-ray audio där han samlat exempel ur sin katalog och jag rekommenderar den varmt. Här får man prov på hur musik kan klinga i hemmet när ett ljudgeni med god musiksmak håller i repen. Den heter The Nordic Sound (2L-RR1-SABD) och innehåller 19 spår. Man tror knappt sina öron när man hör, exempelvis, Ola Gjeilos North Country II för piano, cello och flygelhorn. Det låter som om musikerna befinner sig i rummet, och det är ingen överdrift.

Lindberg har spelat in fenomenala ensemblen Trondheimsolisterna några gånger och jag rekommenderar varmt utgåvan med musik av Britten, Bacewicz, Bjørklund och Bartók (2L50SABD). Otroligt varmt och naturligt klingande stråkar i superba framföranden. Det ska tilläggas att det med dessa Blu-ray-utgåvor medföljer en sacd som är spelbar på vanliga cd-spelare.

Ett annat skivbolag som satsat på formatet är stora Naxos. Ett lovvärt initiativ som förmodligen inte är så kommersiellt framgångsrikt eftersom Naxos valt att ge ut ganska udda verk på Blu-ray audio. Personligen tycker jag att det är spännande, men de säljer nog inga större upplagor med

Szymanowskis symfonier eller John Coriglianos Circus Maximus. Det senare verket är ett riktigt spektakel med olika blåsorkestrar och till och med ett rejält gevärsskott. Circus Maximus är ett förträffligt exempel på det fantastiska med Blu-ray audio då man kan höra hur olika blåsorkestrar förflyttar sig i arenan, något som är omöjligt med vanlig cd (NBD0008).

Jag vill varmt rekommendera inspelningen av Mahlers gigantiska åttonde symfoni med flitige Antoni Wit som dirigent. En väldigt imponerande tolkning i en ljudupptagning som äntligen gör verket rättvisa. Det är stort både musikaliskt och klangligt (NBD0009). Inte riktigt lika imponerande är samme dirigents inspelning av Janáček's Glagolitiska mässa och Sinfonietta. Att det är fina tolkningar behöver knappast nämnas, men jag saknar lite av en Kubeliks vassa kanter. Wit är aningen för mjuk i konturerna för min smak (NBD0026). I Naxos utgåvor finns bara en Blu-ray-skiva, men de ger ju ut inspelningarna på cd separat.

Personligen hoppas jag att många musikalskare ska upptäcka detta fenomenala medium och att det får leva länge än.